

به نام خدا

مروری بر قوانین و مقررات حوزه رمز ارز در سطح بین الملل

گرد آوری: گروه همکاری های بین الملل مرکز اطلاعات مالی
جمهوری اسلامی ایران

کشور ژاپن

ژاپنی ها جزو اولین کشورهایی بودند که پتانسیل محیطی غیرمتمرکز در عرصه دارایی های مجازی دیجیتال را ایجاد و شروع به استخراج بیت کوین کردند. در روزهای اولیه رونق رمز ارز، ژاپن به عنوان قطب این نوع ارز در جهان ظاهر شد. علیرغم اینکه این ارز دیجیتال ارزش واقعی کمی داشت، بسیاری از مردم این کشور، بیت کوین (BTC) را استخراج می کردند. Mt. Gox، بزرگترین صرافی رمز ارز جهان در آن زمان، یک شرکت ژاپنی بود که میلیون ها تراکنش بیت کوین را انجام می داد.

حتی پس از اینکه Mt. Gox مبلغ زیادی را در جریان هک فوریه 2014 از دست داد، دولت ژاپن به طور کامل رمز ارز را مسدود نکرد. بلکه اقداماتی را برای حمایت از مصرف کنندگان انجام داد. در سال 2016، این کشور رمز ارز را به عنوان یک نوع پول به رسمیت شناخت. طبق آمار وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت ژاپن، در سال 2019 پرداخت هایی که بدون نیاز به پول نقد انجام شده است، 26.8 درصد از پرداخت ها را به خود اختصاص داده است.

با بررسی عمیق تر، نظرسنجی Statista در سال 2020 نشان داد که تنها 4 درصد از ساکنان ژاپن از رمز ارز استفاده می کنند یا مالک آن هستند، در حالی که چین، هند و ویتنام به ترتیب 7، 9 درصد و 21 درصد را گزارش کرده اند. با این حال، همه گیری باعث دور شدن از پول نقد شده است. در سپتامبر 2022، دولت ژاپن توکن های غیرقابل تعویض (NFT) را به هفت شهردار برای ابتکاراتی که در مناطق خود انجام دادند، اعطا کرد. این امر آنها را در زمره اولین دولت های ملی قرار داد که توکن های غیرقابل تعویض ها را به عنوان پاداش های تکمیلی با استفاده از فناوری دیجیتال پیشرفته صادر کردند. ثبات این عاملی در مهار رشد رمز ارزها بوده است. کشورهایی که فشار تورمی بیشتری روی ارزهای فیات (واقعی) دارند، مانند ترکیه، احتمالاً نرخ پذیرش رمز ارز بالاتری خواهند داشت. طبیعتاً زمانی ارز فیات (واقعی) پایدار است، شرکت ها یا افراد دلیل خاصی برای ورود به عرصه نسبتاً پرنوسان رمز ارز ندارند.

معرفی استیبل کوین های متصل به ین نقش مهمی در جذب افراد بیشتری به عرصه رمز ارز ایفا کرد. به عنوان مثال، JPYCoin یک استیبل کوین است که در ژانویه 2021 معرفی شد و قابلیت اسفاده برای خرید در آمازون را دارد. استیبل کوین، نوعی رمز ارز است که ارزش آن به یک طبقه دارایی متعارف مانند ارز فیات (واقعی) یا طلا مرتبط است و به تثبیت قیمت آن ها کمک می کند. یکی دیگر از عواملی که بر پذیرش رمز ارزها تأثیر داشت، کاهش جمعیت و پیری آن بود. در مقایسه با نسل های قدیمی تر، جمعیت جوان تر احتمال بیشتری دارد که تمایل به دارایی های مجازی داشته باشند. علاوه بر این، رقابت پر جنب و جوش در ژاپن در میان صرافی های رمز ارز مختلف و سرمایه گذاری مستمر از سوی شرکت های ارز دیجیتال معتبر مانند راکوتن، بازار دارایی های مجازی در این کشور را پویا جلوه داده است.

بهره گیری از محیط نظارتی منسجم، به مراجع ژاپنی به منظور غلبه بر پروژه‌های رمزنگاری واقعی کمک کرده و موارد بد را از بین می‌برد.

آیا بانک های ژاپنی رمز ارزها را مجاز می دانند؟

دولت ژاپن رمز ارز را به عنوان پول قانونی در نظر نمی گیرد، زیرا توسط بانک مرکزی صادر نمی شود. با این حال، آنها بر قدرت خرید آن واقف هستند. بانک‌هایی که در ابتدا نسبت به رمز ارزها مقاومت می کردند، به تدریج به سمت راه‌اندازی سکه‌های خود یا استفاده از فناوری دفتر کل غیرمتمرکز زیربنایی برای تقویت عملیات خود حرکت کردند. هر بانک تنها زمانی مجاز به همکاری با هر نهادی که رمز ارزها را مدیریت می کند، می باشد که متعهد شود شناسایی مشتری (KYC) را مداوم بررسی نموده و تراکنش های مشکوک را پیگیری نماید. هر نهادی که از رمز ارزها برای معامله استفاده می کند، باید داده های شناسایی مشتریان را به همراه تعیین ماهیت تراکنش های انجام شده بررسی کند. لازم به ذکر است که این نهادها، ملزم به حفظ سوابق تأیید و تراکنش برای حداقل هفت سال هستند. قوانین و مقررات رمز ارز در ژاپن هر فرد یا سازمانی را موظف می کند که هرگونه تراکنش مشکوک را به مراجع ذیربط گزارش دهد. هر تراکنش بالاتر از 30 میلیون ین، چه به صورت رمز ارز چه فیات (واقعی)، باید مطابق با قانون مبادلات خارجی و تجارت خارجی به وزارت دارایی اطلاع داده شود.

خرید رمز ارزها در ژاپن چگونه است ؟

قانونگذاری در مورد حاکمیت صرافی های رمز ارز، رویه های شناسایی مشتری و اقدامات مبارزه با پولشویی (AML) و سیاست مالیاتی کاملاً واضح و شفاف هستند. امکان خرید و فروش رمز ارزها در صرافی های مورد تایید قانونگذاران فراهم است. این انتخاب می تواند به عواملی مانند هزینه ها، روش های پرداخت مجاز، در دسترس بودن سکه ها، سهولت استفاده، پشتیبانی مشتری، منابع آموزشی، رابط کاربری و موارد دیگر بستگی داشته باشد. برای کاربران مبتدی، روش خرید رمز ارز کم و بیش رایج است. آنها باید یک کیف پول رمزنگاری شده را بر روی تلفن همراه خود دانلود کنند، رویه شناسایی مشتری را طی کنند، اطلاعات کارت اعتباری را اضافه کنند، فرآیند خرید را تکمیل نموده و رمز ارزها را از صرافی به کیف پول خود مبادله کنند.

آیا ارز دیجیتال در ژاپن تحت نظارت است؟

آژانس خدمات مالی ژاپن (FSA) قوانین و مقررات مربوط به رمز ارزها، در این کشور را تنظیم می کند. این نهاد با اهداف نظارتی با انجمن تبادل ارز مجازی ژاپن (JVCEA) و انجمن ارائه توکن امنیتی ژاپن (JSTOA) همکاری می کند. JVCEA قوانین و خط مشی هایی را برای ارائه دهندگان خدمات تبادل ارزهای دیجیتال ایجاد می کند در حالی که JSTOA بر پیشنهادات توکن و سایر رویدادهای تامین مالی جمعی نظارت می کند. با گذشت زمان، قانونگذاران ژاپنی مقررات دارایی های دیجیتال را در مورد معاملات مشتقات سختگیرانه تر کرده اند.

فومیو کیشیدا، نخست وزیر ژاپن طی یک سخنرانی در اکتبر 2022 گفت که دولت برنامه هایی برای دیجیتالی کردن کارت های هویت ملی دارد. این مستلزم صدور توکن های غیرقابل تعویض برای مراجع محلی از طریق راه حل های دیجیتالی است. دولت همچنین راغب به استفاده از خدمات Web3 است که در بستر متاورس (metaverse) می باشد. قانون خدمات پرداخت (PSA) پرداخت دارایی های مجازی را به عنوان روش هایی می داند که به ارز فیات (واقعی) تعلق ندارند و برای پرداخت به افراد نامشخص استفاده می شوند. خدمات مبادله، دارایی های مجازی را موظف می کند تا در آژانس خدمات مالی ثبت نام کنند. این قانون هیچ محدودیتی برای مالکیت و سرمایه گذاری در رمز ارزها برای شهروندان قائل نیست.

ارائه دهندگان خدمات محافظت از رمز ارزها تحت پوشش قانون خدمات پرداخت هستند، در حالی که شرکت های مشتقات رمز ارزها تحت قانون ابزارهای مالی و مبادلات (FIEA) تنظیم می شوند. صرافی ها در ژاپن باید با مقررات مبارزه با پولشویی مندرج در قانون جلوگیری از انتقال عواید حاصل از جرم (APTCP) مطابقت داشته باشند. این امر استانداردهای مبارزه با پولشویی را برای دارایی های مجازی تنظیم کرده است که توسط مرکز اطلاعات مالی ژاپن (JAFIC) و واحد اطلاعات مالی (FIU) پیاده سازی شده است. قانونگذاران ژاپنی قوانین مبادله محور را با هدف حفظ یکپارچگی بازار تنظیم کرده اند. بازنگری مقررات در سال های 2016 و 2019، ارائه دهندگان خدمات حضانة را موظف کرد که بررسی های هویت مشتری را در نظر بگیرند. چنین قوانینی، صرافی ها را ملزم به رعایت استانداردهای خاص نگهداری سوابق و ارائه گزارش انطباق سالانه به آژانس خدمات مالی ژاپن (FSA) می کنند. با توجه به تعریف اپراتورهای خدمات ابزارهای مالی، قانون ژاپن شامل توسعه نظام های مدیریت کسب و کار، تکنیک های نمایش تبلیغات، روش های انتقال داده های الکترونیکی مشتریان و به اشتراک گذاری اطلاعات با مصرف کنندگان و موارد دیگر است.

در تراکنش های رمز ارز، مراجع ذیربط ممکن است از کاربران، اطلاعاتی نظیر آدرس کیف پول مورد استفاده برای ارسال یا دریافت وجوه، آدرس جغرافیایی و شماره شناسایی مشتری را بخواهند.

آیا ژاپن معاملات از طریق رمز ارز را مجاز می داند؟

قانون خدمات پرداخت (PSA) تنها به شرکت هایی که دارای دفتر مالی واجد شرایط هستند اجازه می دهد تا به عنوان صرافی رمز ارز فعالیت کنند. با این حال، صرافی های بین المللی رمز ارز در صورتی که بتوانند با استانداردهای ثبت نامی معادل تطابق داشته باشند مجاز به فعالیت خواهند بود. پس از مجموعه ای از نقض ها، از جمله سرقت 530 میلیون دلاری رمز ارز، مقررات سخت گیرانه تر هم شد تا امکان تجارت در میان کنترل ها و موازنه های کافی فراهم شود. آژانس خدمات مالی ژاپن تلاش های خود را برای اعمال تجارت و مبادلات افزایش داده است.

به منظور ورود به عرصه تجارت از طریق رمز ارز، هر نهاد باید در آژانس خدمات مالی ژاپن ثبت نام کند، فرآیندی که الزامات امنیتی سایبری و مبارزه با پولشویی سختگیرانه دارد. استانداردهای مبارزه با پولشویی مربوط به دارایی های مجازی در ژاپن توسط واحد اطلاعات مالی (FIU) و مرکز اطلاعات مالی ژاپن (JAFIC) اجرا می شود. همراه با مبارزه با پولشویی، صرافی های دارایی های مجازی برای انجام اقدامات مقابله با تامین مالی تروریسم مورد نیاز هستند. استانداردهای مبارزه با پولشویی، نهادهای تحت نظارت را ملزم می کند که:

- اقدام به ثبت و بررسی هویت مشتریان نمایند.
- معاملات و تراکنش ها را ثبت و بررسی نمایند.
- تراکنش ها و معاملات مشکوک را به آژانس خدمات مالی گزارش دهند.

- صاحب منصبان سیاسی را رصد کنند.

انجمن تبادل دارایی های مجازی و رمزنگاری ژاپن قصد دارد روند غربالگری را کاهش دهد تا فهرست رمز ارزها را برای صرافی های مجاز ساده کند. این امر در مورد توکن هایی که در حال حاضر در بازار ژاپن وجود دارد صدق می کند. تا تاریخ مارس 2024، قانونگذاران احتمالاً روند طولانی پیش غربالگری را کنار خواهند گذاشت. قانون ژاپن تبلیغات تجاری را برای سرمایه گذاری های پرمخاطره در دنیای رمزارز محدود کرده است. این قانون به طور قاطعانه به اقدامات ممنوعه اشاره می کند، صرافی هایی را که با دارایی های مجازی معامله می کنند ملزم می کند تا اقدامات احتیاطی را برای امنیت کاربران انجام دهند و اطلاعاتی را در مورد تکنیک های مورد استفاده برای مدیریت دارایی های پولی و رمزنگاری خود با کاربران به اشتراک بگذارند.

آیا ارز دیجیتال در ژاپن مشمول مالیات است؟

آژانس ملی مالیات (NTA) در ژاپن عواید حاصل از رمز ارزها را به عنوان "درآمد متفرقه" طبقه بندی می کند و بر این اساس با مالیات دهندگان برخورد می کند. شهروندان که اقامت دائم دارند باید بر عواید حاصل از تجارت رمز ارزها، استخراج بیت کوین و وام های مالی غیرمتمرکز (DeFi) مالیات بپردازند. هر شخصی که رمز ارز به ارزش بیش از 200000 ین کسب می کند، می تواند با نرخ هایی تا 55٪ مشمول مالیات شود، اگرچه نرخ های دقیق به طبقه بندی که درآمد فرد در آن قرار می گیرد، بستگی دارد. با این حال، ساکنان غیردائم، 20٪ مالیات ثابت بر تمام درآمدهای کسب شده می پردازند.

در اینجا جدولی را مشاهده می کنیم که اسلب های مالیات بر درآمد و نرخ های مالیات مربوط به عواید رمز ارزها را ذکر می کند. نرخ مالیات ثابت 10٪ ساکنان محلی را شامل نمی شود.

نرخ مالیات رمز ارزها در ژاپن

نرخ مالیات بر درآمد	طبقه بندی مالیات (JPY)
5%	زیر 1.95 میلیون
10%	1.95-3.3 میلیون
20%	3.3-6.95 میلیون
23%	6.95-9 میلیون
40%	9-18 میلیون
45%	40 میلیون و بالاتر

قوانین رمزنگاری در ژاپن، اکثر انواع رمز ارزها و توکن های کاربردی را به عنوان دارایی های مجازی در نظر می گیرند. اینها شامل توکن های رمزنگاری مورد استفاده به عنوان رمز ارز مانند BTC و Ether (ETH)، استیبل کوین های ارز ثابت و توکن های غیرقابل تعویض (NFT) است. با این حال، توکن هایی که به سهام، اوراق قرضه یا سایر محصولات مالی مشابه اوراق بهادار اشاره می کنند، طبق قانون ابزارهای مالی و مبادلات (FIEA) به عنوان یک نوع توکن امنیتی طبقه بندی می شوند. کارکردهایی مانند سرمایه گذاری در یک پروژه رمزنگاری یا خرید کالاها و خدمات با رمز ارز، تراکنش های معمولی رمزنگاری در نظر گرفته می شوند و مالیات بر اساس اسلب جذب می شوند. وقتی کسی ارز دیجیتال را به عنوان هدیه دریافت می کند، باید هزینه خرید آن را بر اساس ارزش بازار تعیین کند.

محتوا و ماهیت دارایی مجازی در هنگام تعیین قیمت در نظر گرفته می شود. اگر کسی هدیه را مبادله کند، موظف به پرداخت مالیات بر تفاوت بین قیمت فروش رمز ارز و هزینه خرید آن است. ایردراپ (airdrop) نیز به عنوان یک هدیه در نظر گرفته می شود. از آنجایی که ارزش ایردراپ در بیشتر موارد نزدیک به هیچ است، در زمان خرید هیچ درآمدی به دست نمی آید. با این حال، زمانی که کسی توکن های airdropped را در تاریخ آینده می فروشد، باید مالیات بپردازد. قوانین مالیاتی، درآمدهای سرمایه‌ای محقق نشده در دارایی‌های کریپتو را به عنوان درآمد در پایان هر سال مالی (در 31 مارس) در نظر می‌گیرند و فرد را ملزم به پرداخت مالیات می‌کند. این قانون به مالیات دهندگان اجازه نمی‌دهد هر گونه ضرر سرمایه ناشی از تراکنش های رمز ارزها را در سال های آینده منتقل کنند. مودیان مالیاتی موظفند مالیات را بر اساس سال قبل منتهی به 31 دسامبر تا 15 مارس سال بعد تشکیل دهند.

در صورت سرقت دارایی های رمزنگاری شده، نیازی به پرداخت مالیات نیست. با این حال، این بستگی به پرونده دارد و قبل از ثبت مالیات باید با آژانس ملی مالیات (NTA) تماس بگیرید. مالیات بر عایدی سرمایه بر روی رمز ارز که برای پرداخت هزینه های نقل و انتقال دارایی استفاده می شود، قابل پرداخت است. با این حال، اگر کسی دارایی های مجازی را بین کیف پول خود منتقل کند، هیچ مالیاتی قابل پرداخت نیست.

اگرچه نظام مالیاتی در ژاپن به خوبی تعریف شده است، مالیات ها بالا هستند. این منجر به اصلاحات مالیاتی پیشنهادی در سال 2023 شده است که انتظار می‌رود برای صنعت Web3 در کشور تحرک ایجاد کند.